

Bledsko jezero.

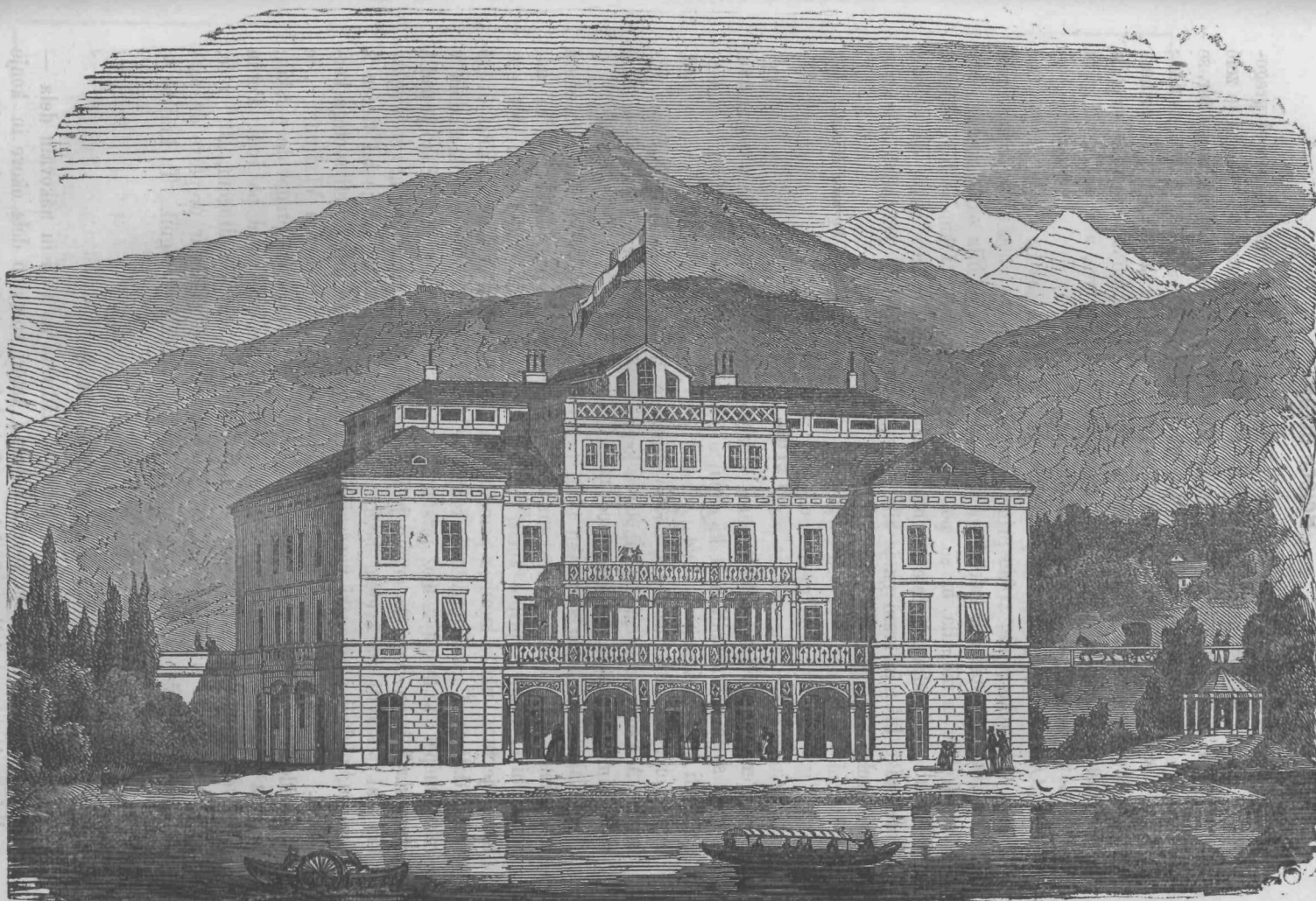
Nij ga lepšega kraja na kranjskem svetu, nego li je Bled s prekrasnim jezerom. Kedór je bil tako srečen, da si je ta kraj ogledal na svoje oči, prisiljen je pristati na besede slovenskega pesnika, da je ta kraj „podoba raja.“ Bled, ki ga je štiri župovine (fare): bohinjsko Belo, Grad, Gorje in Záspo, poln je ves naravnih lepot. Človek ostermí, kedar ugleda toliko lepega na toličkem prostorčku. Zadaj stari „Triglav“ sive glave molí k nebu; na levo in desno kipé druge višine, kakor bi se otroci družili k očetu starcu, opiráje se na njegovo terdno podkrílje. Pod višinami so planine in zelene ravní: „Pokljuka“, „Ríbiščica“ ter druge; na jug mejo delí gostolesna „Jelóvica“ z „Babjim zobom,“ a na severu se vzdiga „Holm,“ ponosno se oziráje po bledskej okolici. Mej vsemi temi krasotami je najlepši prizor jezero. Sredi jezera, na 113 metrov visocem otoku, mej košatimi lipami stoji cerkvice, bogorodíci (materi božjej) posvečena. Dvé kaméni stolbi (šténge) ideta na hribček; prva ima 99 stopnic, storjénih srédi minólega veka, a druga samo 76, v novejšem času predelanih. Okolo jezera stojé berda, po berdih sem ter tja raztresene kmetske hiže, okolo hiž zeleni vertje in njive; vse to vzvišuje lepoto bledskemu jezeru. Na desno, tikoma jezera, verhu 136 metrov visoke skale, stojí bledski grad, okolo katerega so po ravnini zopet bogate, zidane vasí, — prijetno obližje. Pod gradom je zaradi starosti imenitna župna cerkev sv. Martina z novo duhovno hižo, ki ponosno gleda na jezero. Pri cerkvi na desno roko je vas Grad, a sredi nje holm „Bledec“, zanimljiv osobito zato, ker ima ves kraj imé od njega. Krasna plosinja novejšega dela in polétna zasélja ob jezeru mu zaljšajo okolico. Posebno znamenita na levem je hiža (glej podobo), v katerej so „bledske toplice.“ Tu utegneš malo sestí v prijetno senco mej dišeče cvetje, da se okrepčaš tam z dobrimi jedili gospodinje Peternéljke. Toplice so zdaj svojína grofa Ajheljburga. — Posebno se odlikuje zasélje barona Alfonza Cojza, potem Rittmajerjevo, Lazzarinijevo, Pangercévo, Toenijesovo itd., kajti uže jih je zaradi železnice kar dlje tem več.

Jedro vseh gostilnic je ostala še zdaj Petranova. Semkaj prideš, izprehajáje se ob jézerskem bregu. Če ti je uže hiža z vnénje in notranje oprave jako po godi, še bolje ti ustrezajo nova zaselja ob jezeru, krasotéč mu obrežje. Pri Petranu v hladu pod drevjem ali v senčnici tik jezera dobodeš okusno a ne predrago kosilce. Potlej se utegneš v ladiji odvésti na zeleni otok, od kodar zopet nazaj k toplicam. Za novejše dobe je v Bledu napravil neki Švicar, po imenu Rikli, tudi merzle kopéli, ki uže zdaj slujó daleč po svetu.

Dokler še nij tekla gorenjka železnica, bilo je tujcem popotovanje v Bled jako težavno. A zdaj je drugače. Ako v nedeljo ali praznik ob osmih zjutraj na južnem kolodvoru v Ljubljani sedeš na voz, bodeš ob polu najstih uže v Lescih. Od tod se ali odvêzeš ali peš odideš h bledskemu jezeru; samo tri četerti ure je hodá. Cesta, osobito preko Zagoríc, lepo teče do jezera.

V ta prekrasni kraj naše kranjske dežele hodi mnogo tujcev od vseh krajev sveta, — največ iz Tersta in Gorice. — Človek more na Bledu ves teden mirno prebivati: samo kedar pride nedelja ali drug praznik, tedáj tudi Bled oživí; ob jezeru vse mergolí gosposkega sveta, a po jezeru sem ter tja gibljó čolníci s pojóčimi Slovenci in Slovenkami.

— 197 —

Bledske toplice.